

Sygn. akt: XI Ns 2387/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu XI Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Jolanta Sikorska
-----------------	----------------------

Protokolant:	St. Sekr. Sądowy Mirosława Prusaczyk
--------------	--------------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2016 r. w Toruniu na rozprawie sprawy z wniosku B. K. z udziałem K. K. o podział majątku wspólnego;

postanawia:

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego B. K. i K. K. wchodzi następujące składniki majątkowe łącznej wartości 143.800,- zł (sto czterdzieści trzy tysiące osiemset zł) :

1. ograniczone prawo rzeczowe w postaci spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w T. przy ul. (...), znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T., dla którego nie założono księgi wieczystej, aktualnej wartości rynkowej 140.000,- zł (sto czterdzieści tysięcy zł);

2. ruchomości w postaci :

a. mebleścianki koloru jasnego wartości 200,- zł;

b. mebleścianki koloru ciemnego wartości 200,- zł;

c. telewizora D. wartości 100,- zł;

d. telewizora G. wartości 100,- zł;

e. odtwarzacza DVD wartości 100,- zł;

f. kompletu wypoczynkowego wartości 200,- zł;

g. wersalki wartości 100,- zł;

h. łóżka wartości 50,- zł;

i. ławy wartości 50,- zł;

j. biurka wartości 50,- zł;

k. komputera wartości 100,- zł;

l. m. wieży wartości 100,- zł;

- m.** lodówki wartości 100,- zł;
- n.** stołu kuchennego wartości 50,- zł;
- o.** krzeseł kuchennych dwie sztuki łącznej wartości 50,- zł;
- p.** kuchenki mikrofalowej wartości 100,- zł;
- r.** żyrandola pokojowego wartości 50,- zł;
- s.** dwóch dywanów łącznej wartości 100,- zł;
- t.** samochodu osobowego marki P. wartości 1.000,- zł;
- u.** konstrukcji garażu wartości 1.000,- zł;

II. dokonać podziału majątku wspólnego stron w ten sposób, że :

1. na wyłączną własność wnioskodawczynie B. K. przyznać składniki majątku łącznej wartości 1.000,- zł (jeden tysiąc zł) w postaci ruchomości opisanych w punkcie I podpunkt 2 litery : a, c, e, f, m, o, p, r, s;
2. na wyłączną własność uczestnika K. K. przyznać składniki majątku łącznej wartości 142.800,- zł (sto czterdzieści dwa tysiące osiemset zł) w postaci ograniczonego prawa rzeczowego opisanego w punkcie I podpunkt 1 postanowienia oraz ruchomości opisanych w punkcie I podpunkt 2 litery b, d, g, h, i, j, k, l, n, t, u postanowienia;

III. zasądzić od uczestnika K. K. na rzecz wnioskodawczynie B. K. kwotę 70.900,- zł (siedemdziesiąt tysięcy dziewięćset zł) tytułem rozliczenia jej udziału w majątku wspólnym, płatne w terminie pięciu miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności do dnia zapłaty;

IV. nakazać wnioskodawczynie B. K. aby w terminie czterech miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia opuściła dorobkowy lokal opisany w punkcie I podpunkt 1 postanowienia wraz ze wszystkimi swoimi rzeczami i wydała go uczestnikowi K. K.;

V. ustalić, że każda ze stron ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt XI Ns 2387 / 15

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 25 września 2015 B. K. domagała się dokonania podziału majątku wspólnego, który zgromadziła w trakcie trwania związku małżeńskiego z K. K., a który stanowi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o pow. 36 m2 położonego w T. przy ul. (...) wartości 145.000,- zł, poprzez sprzedaż składnika dorobku i podział po połowie sumy w ten sposób uzyskanej. Strony otrzymały przydział lokalu (...). XII. 1996 ale zamieszkiwały w nim już od 1992. W dniu 18 marca 2015 uprawomocniło się orzeczenie Sądu Okręgowego w Toruniu rozwiązujące małżeństwo stron przez rozwód. Strony ponoszą koszty utrzymania lokalu po połowie, jednak go nie remontują, co powoduje że traci on na wartości.

Uczestnik postępowania K. K. ustosunkowując się do wniosku (pismo k. 13) nie wyraził zgody na licytacyjną sprzedaż prawa do lokalu. Wskazał, że z racji wieku (60 lat) nie otrzyma kredytu, który pozwoliłby mu spłacić byłą żonę jednorazowo. Nie zgodził się także ze wskazaną przez wnioskodawczynię wartością lokalu (pismo z 7. III. 2016 k. 26).

Wnioskodawczynie B. K. w piśmie z 11 stycznia 2016 (k. 19 – 20) wniosła nadto o objęcie postępowaniem działowym także ruchomości w postaci :

- a. mebleścianki koloru jasnego wartości 200,- zł;
- b. mebleścianki koloru ciemnego wartości 200,- zł;
- c. telewizora D. wartości 100,- zł;
- d. telewizora G. wartości 100,- zł;
- e. odtwarzacza DVD wartości 100,- zł;
- f. kompletu wypoczynkowego wartości 200,- zł;
- g. wersalki wartości 100,- zł;
- h. łóżka wartości 50,- zł;
- i. ławy wartości 50,- zł;
- j. biurka wartości 50,- zł;
- k. komputera wartości 100,- zł;
- l. m. wieży wartości 100,- zł;
- m. lodówki wartości 100,- zł;
- n. stołu kuchennego wartości 50,- zł;
- o. krzeseł kuchennych dwie sztuki łącznej wartości 50,- zł;
- p. kuchenki mikrofalowej wartości 100,- zł;
- r. żyrandola pokojowego wartości 50,- zł;
- s. dwóch dywanów łącznej wartości 100,- zł;
- t. samochodu osobowego marki P. wartości 1.000,- zł;
- u. konstrukcji garażu wartości 1.000,- zł.

Wniosła o przyznanie na swoją rzecz jasnej mebleścianki, telewizora D., odtwarzacza DVD, kompletu wypoczynkowego, lodówki, kuchennych krzeseł, mikrofalówki, żyrandola i dwóch dywanów.

Na rozprawie w dniu 22. III. 2016 (7:09 oraz protokół skrócony k. 29) w konsekwencji pertraktacji prowadzonych przez strony w trakcie przerwy w rozprawie, uczestnik K. K. zgodził się na przyjęcie iż wartość prawa do lokalu to 140.000,- zł. Zgodził się także na sposób podziału ruchomości i ich wartość, zaproponowane przez wnioskodawczynię w piśmie z 11. I. 2016. Wskazał, że nie domaga się rozliczenia ponoszonych przez niego po 18 marca 2015, czyli po prawomocności orzeczenia rozwodowego, kosztów utrzymania lokalu (czynsz i opłaty za media).

Sąd ustalił co następuje :

B. i K. K. zawarli związek małżeński 21 stycznia 1978 (dowód ; kopia wyroku rozwodowego k. 7).

W dniu 12 grudnia 1996 otrzymali przydział spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego o pow. 36,58 m2 położonego w T. przy ul. (...). Na poczet wymaganego wkładu budowlanego zaliczono małżonkom środki zgromadzone na założonej po ślubie księżeczce mieszkaniowej (dowód : kopia zaświadczenia spółdzielni k. 8,

oświadczenie wnioskodawczyni z rozprawy 22. III. 2016 : 7:9 oraz prot. skrócony k. 29, któremu uczestnik nie zaprzeczył).

W trakcie trwania związku małżeńskiego małżonkowie zgromadzili następujące ruchomości :

- a. meblościankę koloru jasnego wartości 200,- zł;
- b. meblościankę koloru ciemnego wartości 200,- zł;
- c. telewizor D. wartości 100,- zł;
- d. telewizor G. wartości 100,- zł;
- e. odtwarzacz DVD wartości 100,- zł;
- f. komplet wypoczynkowy wartości 200,- zł;
- g. wersalkę wartości 100,- zł;
- h. łóżko wartości 50,- zł;
- i. ławę wartości 50,- zł;
- j. biurko wartości 50,- zł;
- k. komputer wartości 100,- zł;
- l. m. wieżę wartości 100,- zł;
- m. lodówkę wartości 100,- zł;
- n. stół kuchenny wartości 50,- zł;
- o. krzesła kuchenne dwie sztuki łącznej wartości 50,- zł;
- p. kuchenkę mikrofalową wartości 100,- zł;
- r. żyrandol pokojowy wartości 50,- zł;
- s. dwa dywany łącznej wartości 100,- zł;
- t. samochód osobowy marki P. wartości 1.000,- zł;
- u. konstrukcję garażu wartości 1.000,- zł (bezsporne – oświadczenie uczestnika : rozprawa z 22. III. 2016 – 7:09 oraz protokół skrócony k. 29).

W dniu 18 marca 2015 uprawomocniło się orzeczenie rozwiązujące związek małżeński B. i K. K. (dowód : kopia wyroku rozwodowego k. 7).

Aktualna wartość rynkowa prawa do lokalu to 140.000,- zł (bezsporne – oświadczenia stron z rozprawy w dniu 22. III. 2016 – 7:09 oraz protokół skrócony k. 29).

Strony nadal zamieszkują wspólnie w dorobkowym lokalu. Wszystkie koszty jego utrzymania (czynsz i media), poza kosztami telefonu, opłaca K. K. (dowód : przesłuchanie wnioskodawczyni z 26. IV. 2016 – 4:47 do 11:02 oraz protokół skrócony k. 30 – 30 v).

Wnioskodawczyni ma 1.070,- zł emerytury i dodatkowe dochody ze sprzedaży używanej odzieży na targowisku miejskim, które sięgają około 50 – 70 zł miesięcznie. Ponosi tylko koszty telefonu w lokalu, pozostałe koszty utrzymania lokalu opłaca K. K.. W lipcu spłaca ostatnią ratę kredytu w wysokości 115,- zł miesięcznie (dowód : przesłuchanie wnioskodawczyni z 26. IV. 2016 – 4:47 do 11:02 i prot. skrócony k. 30).

K. K. nadal pracuje. Zarabia około 2.200,- zł brutto. Czasem może pracować w ramach nadgodzin, dzięki czemu może osiągnąć dodatkowy dochód nawet 400,- zł miesięcznie, ale taka możliwość nie zawsze istnieje. Nie ma innych dochodów. Na utrzymanie lokalu wydaje miesięcznie około 500,- zł, leki kosztują go około 70,- zł miesięcznie. Nie obciążają go żadne kredyty ani pożyczki. Nie może raczej liczyć na pomoc dzieci w spłacie wnioskodawczyni (dowód : przesłuchanie uczestnika z 26. IV. 2016 – 11:02 i dalej i prot. skrócony k. 30 v).

Sąd zważył co następuje :

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dokumenty w postaci wyroku rozwodowego stron oraz przydziału lokalu z 1996 (k. 7- 8) oraz zgodne oświadczenia stron złożone w toku rozprawy na temat rodzaju dorobkowych ruchomości i ich wartości oraz wartości prawa do lokalu mieszkalnego. Ponieważ okoliczności te nie były przedmiotem sporu pomiędzy stronami, nie było potrzeby prowadzenia postępowania dowodowego celem ich wyjaśnienia. Uczestnik K. K. dopiero w apelacji od postanowienia zakwestionował wartość samochodu P., blaszanej konstrukcji garażu oraz prawa do lokalu. W toku postępowania nie zgłaszał także chęci rozliczenia w niniejszym postępowaniu pralki B. – nie wspominał nigdy, iż jest to także składnik dorobku stron. Wprawdzie na rozprawie w dniu 22 marca 2016 uczestnik wskazywał początkowo, że wartość lokalu to tylko 120.000,- zł ale po przerwie zarządzonej celem pertraktacji stron, zgodził się jednak na przyjęcie iż wartość tego lokalu to 140.000,- zł. Na tej samej rozprawie uczestnik zgodził się także ze wskazanymi przez uczestniczkę wartościami samochodu P. oraz konstrukcji garażu.

Uczestnik wypowiadał się w toku rozprawy logicznie, potrafił wskazać co wchodzi w skład dorobku, rozważał jego wartość. Nie robił wrażenia osoby, która działa pod wpływem błędu i nie rozumie konsekwencji przyznawania pewnych faktów (wartość składników dorobku) albo nie jest świadoma lub swobodna w podejmowanych w toku rozprawy decyzjach (nie wie co robi). Z tych przyczyn sąd, opierając się na zgodnych stanowiskach stron w sprawie, uznał iż materiał zgromadzony w sprawie jest wystraszający aby postępowanie zakończyć i wydać orzeczenie kończące. Oświadczenia stron na temat ich sytuacji majątkowej także nie były wzajemnie kwestionowane.

Wspólność majątkowa stron ustała 18 marca 2015. Stosownie zatem do przepisu art. 31 § 2 krocip obowiązującego w tej dacie do majątku wspólnego małżonków należą w szczególności pobrane wynagrodzenia za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków oraz dochody z majątku wspólnego i majątków odrębnych. Majątkiem zaś osobistym są z mocy art. 33 krocip między innymi przedmioty nabyte przed powstaniem wspólności, przedmioty majątkowe nabyte przez zapis lub dziedziczenie, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił. Z mocy art. 567 kpc w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami Sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym oraz o tym jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi, o ile strony zgłoszą wnioski w tym zakresie. Do postępowania o podział majątku wspólnego stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. W art. 686 kpc postanowiono, że w postępowaniu działowym Sąd rozstrzyga także (...) o wzajemnych roszczeniach pomiędzy współspadkobiercami z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów spadkowych, pobranych pożytków i innych przychodów, poczynionych na spadek nakładów i spłaconych długów spadkowych. Do działu spadku stosujemy odpowiednio przepisy o zniesieniu współwłasności, które w art. 618 kpc stanowią, że w postępowaniu o zniesienie współwłasności Sąd rozstrzyga także wzajemne roszczenia współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy, a po zapadnięciu prawomocnego postanowienia o zniesieniu współwłasności uczestnik nie może dochodzić roszczeń przewidzianych w art. 618 kpc, choćby nie były one zgłoszone w postępowaniu o zniesienie współwłasności. W postępowaniu o podział majątku wspólnego Sąd jest zobowiązany z urzędu ustalić skład i wartość dorobku stron, zaś nakłady (w szczególności z majątku osobistego na wspólny) oraz stopień przyczynienia się stron

do powstania dorobku - jak już wspomniano wyżej - rozlicza na żądanie zgłoszone przez strony (tak : orzeczenie Sądu Najwyższego wydane w sprawie II CKN 395/97).

W niniejszej sprawie strony nie domagały się rozliczenia nakładów z majątków osobistych na majątek wspólny ani kosztów utrzymania lokalu ponoszonych po dacie ustania wspólności – uczestnik oświadczył, że nie chce rozliczania opłacanych przez siebie kosztów utrzymania lokalu (czynsz oraz media).

Skład dorobku stron na etapie zamykania postępowania w sprawie nie był przedmiotem sporu pomiędzy stronami. Uczestnik nie wskazywał na to, że wnioskodawczyni pominęła pralkę B., sąd nie miał więc żadnych podstaw ku temu aby prowadzić postępowanie dowodowe na okoliczność tego czy wymieniona pralka była czy też nie była składnikiem dorobku stron na chwilę ustania wspólności majątkowej małżeńskiej. Skład dorobku stron ustalono w oparciu o zgodne oświadczenia stron, z których wynikało, że stanowią go prawo do lokalu oraz ruchomości wymienione przez wnioskodawczynię w piśmie z 11. I. 2016 (k. 19 – 20). Wartości poszczególnych składników majątku wspólnego przyjęte za podstawę rozliczeń finansowych pomiędzy stronami to także konsekwencja zgodnych ustaleń stron zapadłych w toku rozprawy. Gdyby zgody stron w tym zakresie nie było, sąd dopuściłby dowód z opinii biegłych, którzy oszacowaliby aktualną wartość rynkową zarówno prawa do lokalu jak i ruchomości. Koszty takiej wyceny musiałyby jednak finalnie ponieść strony. Jak się wydaje to była przyczyna, dla której strony pertraktowały w toku rozprawy nad kwestią wartości prawa do lokalu i finalnie zarówno uczestnik jak i wnioskodawczyni zgodzili się na przyjęcie, że lokal wart jest 140.000,- zł. Było to ustępstwo ze strony wnioskodawczyni tylko o 5.000,- zł, ale jednak uczestnik zgodził się na niedobrowolnie i nic nie wskazywało na to, że działa w tym zakresie pod przymusem lub pod wpływem błędu. W kwestii wartości blaszanej konstrukcji garażu oraz samochodu P. uczestnik na rozprawie z 22. III. 2016 od razu oświadczył, że nie kwestionuje wartości tych ruchomości wskazanych w piśmie wnioskodawczyni z 11. I. 2016.

Sposób podziału dorobku nie był przedmiotem sporu stron : lokal miał przypaść uczestnikowi wraz z częścią ruchomości, którymi wnioskodawczyni nie była zainteresowana. Uczestnik także nie sprzeciwiał się takiemu rozwiązaniu. Łączna wartość majątku wspólnego stron to w konsekwencji zgodnych wskazań stron 143.800,- zł (lokal plus ruchomości), o czym orzeczono w punkcie I postanowienia.

Wnioskodawczyni w wyniku podziału dorobku przypadły składniki warte łącznie 1.000,- zł, zaś uczestnikowi – warte łącznie 142.800,- zł (prawo do lokalu plus część ruchomości). Żadna ze stron nie domagała się ustalenia nierównych udziałów w powstaniu dorobku zgodnie z art. 43 § 2 krio (w tym miejscu należy wspomnieć, że ewentualna różnica w dochodach małżonków w trakcie trwania związku nie daje żadnej podstawy ku temu aby domagać się ustalenia nierównych udziałów małżonków w powstaniu dorobku). Zgodnie z nieobalonym i wynikającym z art. 43 § 1 krio domniemaniem równych udziałów w powstaniu majątku wspólnego (po $\frac{1}{2}$), sąd ustalił iż skoro łączna wartość dorobku stron to 143.800,- zł a udziały stron w dorobku są równe, każda ze stron winna otrzymać składniki majątkowe warte po 71.900,- zł. Ponieważ wartość przyznanych stronom składników majątku jest inna, zgodnie z art. 212 § 1 kc w związku z art. 618 kpc i art. 680 kpc w związku z art. 567 § 3 kpc, różnice w tym zakresie zostały wyrównane poprzez dopłatę jaką uczestnik winien uiścić na rzecz wnioskodawczyni. Wartość majątku jemu przyznana (142.800,- zł) jest o 70.900,- zł większa niż jego udział ($\frac{1}{2}$) w dorobku stron (143.800,- zł). W punkcie III postanowienia orzeczono zatem o obowiązku uczestnika zapłacenia na rzecz wnioskodawczyni sumy 70.900,- zł.

W zakresie terminu płatności należnej wnioskodawczyni kwoty strony prezentowały różne stanowiska. Wnioskodawczyni chciała płatności w terminie czterech miesięcy od daty prawomocności orzeczenia, uczestnik prosił o termin sześciu miesięcy, uzasadniając to koniecznością załatwienia formalności związanych z kredytem bankowym. W oparciu o przepis art. 320 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc, uznając przypadek za szczególnie uzasadniony, sąd ustalił termin płatności należności na rzecz wnioskodawczyni na okres pięciu miesięcy od daty prawomocności orzeczenia. Zdaniem sądu powinien to być termin wystarczający na sfinalizowanie w banku kredytu na około 70.000,- zł zabezpieczonego hipoteką na dorobkowym lokalu. Jednorazowa płatność pozwoli wnioskodawczyni zaspokoić jej potrzeby mieszkaniowe po opuszczeniu przez nią dorobkowego lokalu (zgodnie z pkt IV postanowienia). W toku rozprawy uczestnik nie wskazywał, że nie otrzyma kredytu lub pożyczki z uwagi na wiek lub inne okoliczności.

W punkcie V orzeczenia orzeczono o kosztach w oparciu o przepis art. 520 § 1 kpc : każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie, m. in. wnioskodawczyni ponosi koszty swego pełnomocnika a uczestnik koszty swego stawiennictwa w sądzie.